

Evangelie

Matteüs 18, 21-35

Petrus was weer eens zijn geduld aan het verliezen met iemand. Dat zijn we wel van Petrus gewend. En je kent het vast ook wel eens van jezelf. Samenleven met andere mensen, samen werken zorgt er nu eenmaal voor dat je ook met de tekortkomingen van de ander in aanraking komt. Gruwelijk irritant soms.

Petrus zou graag willen weten wanneer hij nu eindelijk eens zijn opgekropte irritatie de vrije loop mag laten en de ander met zijn woorden en woede te lijf mag gaan. Hoe vaak moet ik hem nog vergeven? Is zeven keer genoeg? Kan ik dan eindelijk eens ontploffen en de ander zijn verdiende loon geven?

Jezus kent het hart van Petrus. Hij weet dat er in hem uitersten zitten. Dat hij een stormachtige persoonlijkheid heeft. En hij geeft hem de belangrijkste les, die hij hem kan geven: mildheid.

Laten we eens samen kijken naar die les. Het begint met een grondhouding. Vergeven is niet iets wat je een aantal keer doet, omdat het je voorgeschreven wordt. Het gaat om vergevingsgezindheid, een grondhouding waarmee je in het leven kan staan. De emotie van woede heeft wel een rol, maar vooral ter bescherming van jezelf en anderen. Woede kan je de kracht geven om voor jezelf op te komen en voor de mensen die van jou afhankelijk zijn. Vergevingsgezindheid is niet jezelf laten gebruiken als boksbal. Het is niet je eigen gevoelens

wegdrukken, omdat je maar zo snel mogelijk weer liefde en vrolijkheid moet voelen om de ander. Vergevingsgezindheid is een houding die wilt vergeven als het ook maar enigszins mogelijk is. Niet altijd is het mogelijk, maar Petrus' houding waarin je aftelt tot je gerechtvaardigd wraak zou mogen nemen, is ook weer niet de bedoeling.

Om die grondhouding van vergevingsgezindheid te onderwijzen, vertelt Jezus een verhaal aan Petrus. Jezus gebruikt daarbij heel sterke bewoordingen, omdat hij zijn woorden altijd aanpast aan de persoon met wie hij praat. Voor Petrus, net als voor leiders en mensen met macht in zijn samenleving, gebruikt hij vaak heel sterke woorden. Voor kwetsbare mensen is hij heel mild. Hier dus in sterke bewoordingen en metaforen, stevig aangezet. Pas dus op als je jezelf wat kwetsbaar voelt vandaag.

Jezus zou niet zo hard tegen jou gesproken hebben. Hij zou zelfs waarschijnlijk met heel andere verhalen komen. Maar voor vandaag dit verhaal.

Het begint met een dienaar die bij zijn heer komt. Hij vraagt om uitstel van de betaling van zijn schuld. In eerste instantie reageert de heer volgens de wet, zoals ook Petrus wilde doen. Geen betaling? Dan de wettelijk voorgeschreven straf.

Maar dan smeekt de dienaar hem om geduld en de heer krijgt medelijden, de juiste levenshouding, de juiste instelling van het hart, en scheldt hem zijn schulden kwijt. Vervolgens doet de dienaar echter niet hetzelfde voor zijn mededienaar. Hij handelt buitengewoon meedogenloos.

Zijn hart is niet veranderd door het mededogen die hij heeft ervaren. Hij overweegt niet eens zijn collega te vergeven. Hij vraagt zich niet eens af of hij het kan. Hij grijpt hem bij de keel en gooit hem in de gevangenis.

Dan, legt Jezus uit, is het niet liefde die het hart van de man kan veranderen, maar moeten de beulen van het leven komen om tot hem door te dringen. Waarschijnlijk zegt Jezus dit vanuit zijn eigen ervaring in zijn contact met de soms meedogenloze schriftgeleerden en Farizeeën, tegen wie hij regelmatig zijn stem verheft.

Let nu eens op het voorbeeld dat Jezus gebruikt als het gaat om vergevingsgezindheid. Het gaat hier niet om persoonlijke kwetsingen. Daar is wellicht een wat andere gelijkenis voor nodig om uit te leggen hoe je daarmee goed kunt omgaan. Het gaat hier om geld. Om gelijke verhoudingen. Een heel belangrijk onderdeel van de joodse wet, die regelmatig een jubeljaar instelt, waarop alle schulden worden vergeven en die een verbod op rente instelde. Deze gelijkenis gaat er niet om wat je het beste kan doen als iemand je persoonlijk gekwetst heeft of nu nog pijn doet, maar wat je het beste kan doen als iemand tekortschiet in de samenwerking met jou, in de manier waarop de boel tussen jullie geregeld is. Toon mildheid, zegt Jezus dan.

Hoe vaak ben jij niet plat op je gezicht gevallen in je leven?

Hoe vaak heeft jouw omgeving je niet geholpen om te zijn waar je nu bent? Als je collega er een potje van maakt op haar werk, dan is het zeker verleidelijk om kwaad te worden, maar misschien kun je beter die mentor zijn die zij nodig heeft? Misschien kun je haar beter gaan helpen? Dat geldt niet alleen voor je collega, maar ook voor je kind, je partner, je klasgenoten, de jou onbekende vluchteling of medelander die meer schulden dan geld heeft.

Dan nog, zelfs als het niet gaat om persoonlijke kwetsuren, maar om samenwerking, kan een houding van vergevingsgezindheid zwaar zijn. Maar het is je enige kans, de enige kans voor de ander, om geholpen te worden zijn of haar leven opnieuw op de rit te krijgen. Om te leren, te groeien.

Als we die mildheid, dat medelijden, die grondhouding van vergevingsgezindheid ons eigen maken, maken we ons niets minder dan de houding van de Eeuwige God eigen. We weerspiegelen iets van Gods liefde en geduld. Zij ziet jou vallen en struikelen, elke dag weer opnieuw proberen, en zij houdt van je. Blijft van je houden.

Probeer je telkens opnieuw overeind te helpen en te laten leren. Als 's werelds geduldigste moeder of vader. Je bent hier op aarde om te leren.

Om te groeien in liefde en wijsheid. Fouten maken hoort daarbij. Geef die ander dan ook een kans.

En ja, nog één, en nog één.

Weet je wat, stop maar met tellen. Het zal doorgaan tot de laatste dag van je leven en van het leven van

die ander. We zijn hier om te leren. Laten we daarom barmhartigheid zijn. De goddelijke houding van de vergevingsgezindheid. Om nieuwe kansen te geven, nieuw leven, waar het ook maar mogelijk is.

Zr. Nadia Kroon